

tillbage, om ogsaa Høvedelskabet i langt høiere Grad end hidtil udvider sin Virksomhed. Jeg vil i Modsatning til den sidste ærede Taler paa det Indstændigste opfordre det høie Thing til med Varme og Interesse at understøtte Høvedelskabet, ligesom jeg ogsaa paakalder dets Interesse for Klitterne, baade med Hensyn til de Sandflugtdæmpningsarbejder, som jeg ved Iste Behandling tillod mig at hentyde til — og endnu mere med Hensyn til Klitbeplantningen. I den Retning gjør Folkerepræsentationen efter min Overbevisning langt fra, hvad den burde gjøre, naar der tages tilbørligt Hensyn til, hvad vi have modtaget fra vore Forfædre med et naturlig Forpligtelse til atter at aflevere til vore Efterkommere, hvis vi ikke ville forurette disse. Da vi nu ere komne ind paa denne Sag, skal jeg tillade mig at bringe et samme vedrørende Spørgsmaal under Omtale. Mellem Høvklitten og Landklitten ligger der meget udstrakte Arealer af Lavflit, som ikke uden videre kunne beplantes, fordi de paa regnsulde Tider af Aaret ere udsatte for Overjømmelse, saalænge der ikke er draget Omforg for at skaffe Regnoandet Afløb. Disse Lavflitter give nu Ilden eller ingen Indtægt; thi deres ringe Klithø er paa mange Steder ikke værd at bjerge. De strække sig undertiden med $\frac{1}{2}$ Mils Bredde mellem Høvklitten og Landklitten, og naar Jammes Grundvand har faaet Afløb, og naar Høvklitten er tilplantet, hvilket kun er nødvendig naar den indad mod Landet vendende Ryg og Sideskraaning, saa har Lavflitten Lø for Bestenstormen, og der vil under Bestyttelse af denne Lø kunne vore Træer af enhver Størrelse og Art, som Jordbunden og den omgivende Natur kan producere. Men dette kan ikke udføres med tilfredsstillende Resultater uden paa større samlede Arealer, end den enkelte private Mand i Almindelighed kan overkomme; thi han kan Intet udrette, naar han ikke vil gjøre store Offre, som ikke kunne betale sig paa smaa Arealer. Det er den Slags Foretagender, som i Almindelighed kun Staten med Fordel kan gjøre. Det maa endvidere erindres, at den private Mand ikke gjerne gjør Offre, som han ei kan vente at høste Frugten af i Løbet af et Menneskes Levetid; thi ellers tabes den stærkeste Opfordring til at gjøre slige Offre. Staten derimod kan gjøre dem, thi dens Interesser gaa ud over den Enkeltes Liv. Med Hensyn til Høvedelskabets Virksomhed for Hedernes Beplantning gjælder noget Lignende, og de Private, som have været høihjertede nok til at ville gjøre de Offre, som udføres, for at sammenkjøbe store Arealer og beplante dem, kunne kun have gjort disse Offre af høiere Bevæggrunde; thi ingen privat Mand vil gjøre dem blot for sin egen Fordel. Det kan kun være høihjertede og patriotiske Interesser, som kunne bringe dem til at gjøre slige Offre; men, naar saadanne patriotiske Mænd, endog herovre fra Derne, anvende store Offre paa Syllands Heber for at frugtbare

gjøre Egne, der hidtil have været værdiløse for vort Fædreland, saa skulle de i det Mindste have Tak derfor. — Et Punkt vil jeg endnu berøre. Det er Udvalgets i Betænkningen fremsatte Udtalelse om, at det var ønskeligt, at Indenrigsministeriet vilde faae endel af dets Bygningsforetagender henlagte under Ingenieurkorpset. Der blev ved denne Leilighed bragt paa Bane af et æret Medlem, at Ingenieurkorpset tidligere har bestyret Veivæsenet for Hovedlandeveisens Vedkommende. Dette lader sig jo ikke benegte, og jeg tror, at det ei heller kan negtes, at det har bestyret dem godt. Det er muligt, at den Tid vil komme, da man vil se, at man ikke har vundet Noget ved at faae dem henlagte under Anterne, om det end i Dieblivet kan synes, at der er indbundet nogen Besparelse derved; men det kommer dog an paa, om selve Veivæsenet i Tidens Løb vil være tjent dermed. Forandringen er imidlertid nu engang fæst. Det var et stort og velorganiseret Apparat, som Ingenieurkorpset dengang havde i Veikorpset. Dette Apparat har man frivillig tilintetgjort; og nu, nogle Aar efter, vil man her skabe et nyt, et Slags Bygningsdepartement under Ingenieurkorpset. Jeg vil oprigtig tilstaa, at dette har jeg ikke meget Mod paa. Jeg er bange for, at det vilde gaa Samme ligesom det gik Veikorpset, og jeg er i Tvivl, om Ingenieurkorpset skulde egne sig bedre hertil. Krigsingenieurvidenskabens er noget Andet end Bygningskunsten, og det er utvivlsomt, at Indenrigsministeriet har store Byggeforetagender nok under sig, til at det kan have fuld Anvendelse for egne, selvstændige, bygningskyndige Kræfter. Jeg vil alligevel ikke negte, at jeg deler Udvalgets Tvivl, om virkelig Indenrigsministeriets Byggeforetagender ledes med al den Dygtighed, som man kunde ønske, men jeg vil bede Thinget om at overveje, om vi virkelig gjøre de nødvendige Offre, for at Regjeringen stedse kan have en saadan Dygtighed til sin Disposition, at den kan faae sine mange ofte meget vigtige Byggeforetagender ledet paa den tilhørlige Maade. Der foreligger idag et Forslag fra Udvalget, hvorefter vi skulde negte Regjeringen 8,000 Kroner, som den ønsker at anvende til Erhvervelse af nogen større Erfaring og Dygtighed hos dens tekniske Medhjælp. Vi vide jo ligeledes, hvilke Lønninger der vil blive bevilget til Regjeringens bygningskyndige Medhjælp. Jeg tror, at Ingen, der gennem sin egen Erfaring har haft Leilighed til at iagttage, hvorledes virkelig overlegen Dygtighed i disse Retninger kan gjøres frugtbare i det private Liv, kan være i Tvivl om, at den virkelige Dygtighed ikke kan ventes at ville hengive sig for Statens Tjeneste for saadanne Lønninger. Det er min fulde Overbevisning, at det vil den aldrig gjøre. Den Løn, som gives vore Bygningsinspektører, er saa ringe, at de, dersom de virkelig ere i Besiddelse af den Sagkundskab, Indsigt og Dygtighed, som bør fordrøes hos dem, kunde i privat Tjeneste i et Par